

Bedömningskriterier för kursen Svenska för arbetslivet

Arviointikriteerit Työelämän ruotsi –opintojaksolla

Innehåll/Sisältö

Bedömning av skriftliga kunskaper Vitsorden HT eller 4-5.	2
Bedömning av skriftliga kunskaper Vitsorden TT eller 1-3	3
Bedömning av muntliga kunskaper Vitsorden HT eller 4-5	4
Bedömning av muntliga kunskaper Vitsorden TT eller 1-3	5
Kirjoittamisen arviointi Arvosanat HT tai 4-5	6
Kirjoittamisen arviointi Arvosanat TT tai 1-3	7
Puhumisen arviointi Arvosanat HT tai 4-5	8
Puhumisen arviointi Arvosanat TT tai 1-3	9

Bedömning av skriftliga kunskaper.

Vitsorden HT eller 4-5. Språkkunskap på nivå B2 eller högre.

Kommunikationsförmåga	Kan skriva krävande texter för arbetslivet. Kan förmedla information tillförlitligt och detaljerat. Kan uttrycka sin åsikt relativt omfattande och lyfta fram väsentliga delar i sin framställning. Kan skriva många texttyper som behövs för arbetsuppgifterna. Texten är lättläst och tydlig.
Textens struktur	Kan effektivt använda många bindeord för att tydligt presentera tankegångar. Texten är i allmänhet välstrukturerad och utvecklad. Den framskrider logiskt och sammanhängande. Kan i en klar och enhetlig text visa hur tankarna hänger ihop och formar en helhet.
Behärskande av språket	Har ett omfattande ordförråd inom sin egen bransch och de flesta allmänna ämnesområden. Kan variera språkliga uttryck för att undvika upprepning. Visar sällan tecken på att behöva begränsa innehållet i framställningen. Använder även avancerad satsbyggnad.
Behandling av ämnet	Ger sin egen prägel på ämnet som behandlas, och gör det klart, flytande, mångsidigt och även detaljerat. Kan i texten göra skillnad mellan formellt och informellt språkbruk.
Grammatik	Behärskar grammatiken väl. I krävande strukturer kan det förekomma inexaktheter. Meningsstrukturen är mångsidig och varierande, men det kan förekomma en del grammatiska fel i texten. Använder strukturerna mångsidigt.
Sanasto	Behärskar ett omfattande ordförråd inom den egna branschen. Uppvisar ett stort ordförråd, som oftast används korrekt och exakt.

Bedömning av skriftliga kunskaper.

Vitsorden TT eller 1-3. Språkkunskap på nivå B1.

Kommunikationsförmåga	Kan uttrycka det mest väsentliga på ett förståeligt sätt. Kan skriva rutinmässiga texter som behövs i arbetslivet. Kan uttrycka det man tycker att är viktigt ganska exakt. Kan skriva enkel, sammanhängande text om vanliga ämnen. Innehållet i texten är mestadels förståeligt.
Textens struktur	Texten är förhållandevis välstrukturerad och innehållet är oftast följdriktigt. Delarna av texten binds oftast ihop på ett tydligt sätt. I texten kan det sporadiskt förekomma en del upprepningar eller oklara samband. Bindeord används effektivt, men ibland mekaniskt, och det kan finnas fel i sammanfogningen av satserna.
Behärskande av språket	Behärskar tillräckligt många ord för att kunna uttrycka sina egna tankar om vardagliga ämnen. Det begränsade ordförrådet räcker till för att kunna uttrycka egna tankar något osäkert och med hjälp av alternativa uttryckssätt.
Behandling av ämnet	Behandlar ämnet bra och på ett vanligt sätt, även om behandlingen av vissa aspekter är begränsad. Innehållet är relevant för uppgiften.
Grammatik	Strukturerna är relativt felfria i bekanta språkbrukssituationer. Försök att använda komplicerade satser görs, men de är ofta mindre korrekta än enkla satser.
Sanasto	God behärskning av vokabulär på grundnivå, och tillräcklig behärskning av vokabulär inom den egna branschen. Obekanta ämnen och situationer, samt att uttrycka mera komplicerade tankegångar, orsakar ännu fel. Ordförrådet kan användas väl, men begränsat. Oklarheter kan förekomma och sporadiskt också text som är svår att förstå på grund av ordvalen. Relativt omfattande vokabulär används.

Bedömning av muntliga kunskaper.

Vitsorden HT eller 4-5. Språkkunskap på nivå B2 eller högre.

Kommunikationsförmåga	Klarar sig i olika slags kommunikationssituationer och kan uttrycka sin sak klart och exakt på ett sätt som passar situationen. Kan kommunicera flytande, spontant och ändamålsenligt i olika slags, även krävande, situationer i arbetslivet. Kommunikationen löper problemfritt och naturligt.
Flyt	Kan kommunicera så spontant och flytande att en regelbunden kontakt med modersmålstalare är möjlig utan att den kräver stor ansträngning av någondera parten. Kan använda språket ganska flytande, exakt och effektivt i behandlingen av väldigt olika typer av ämnen.
Interaktion	Deltar aktivt i interaktionen och hjälper till att upprätthålla den. Kan följa diskussioner om branschrelaterade ämnen och förstår detaljerat de saker som talaren betonar. Kan anpassa sitt budskap och uttrycksätt enligt situation, mottagare och den grad av formalitet som förhållandena kräver.
Grammatik	Använder strukturer mångsidigt, och behärskar dem väl. I krävande strukturer kan det förekomma inexaktheter. Satsbyggnaden är mångsidig och varierad, men grammatiska fel kan förekomma.
Ordförråd	Har ett stort ordförråd både då det gäller allmänna ämnen och den egna branschen. Behärskar i allmänhet vokabulären väl och exakt.
Uttal	Uttalet är tydligt och naturligt. Intonationen är naturlig. I uttalet kan det sporadiskt förekomma inexaktheter.

Bedömning av muntliga kunskaper.

Vitsorden TT eller 1-3. Språkkunskap på nivå B1.

Kommunikationsförmåga	Kan kommunicera huvudsakligen förståeligt i rutinmässiga situationer inom arbetslivet. Klarar sig i de vanligaste praktiska talsituationerna både på jobbet och fritiden. Kan producera oavbrutet förståeligt tal. Inexaktheterna hindrar inte kommunikationen. Kan motivera och kort förklara sina åsikter och planer.
Flyt	Kan uttrycka sig relativt lätt. Pauser är vanliga i längre spontant producerat tal. Talet kan vara ganska långsamt, men onaturliga avbrott förekommer sällan.
Interaktion	Kan delta i diskussion om bekanta ämnen utan att förbereda sig. Klarar sig utan stor ansträngning i enkla, rutinmässiga diskussioner. Kan klart uttrycka sin egen åsikt, men att delta i en debatt är svårt. Kan inleda, upprätthålla och avsluta enkla diskussioner. Deltar i interaktion i bekanta situationer och är delvis initiativtagande. Kan upprätthålla diskussionen eller behandlingen av ämnet, men talet kan ibland vara svårt att förstå då talaren detaljerat försöker förklara vad som avses.
Grammatik	Strukturerna är ganska felfria i bekanta språkbrukssituationer. Försöker använda avancerade satser, men de är ofta mindre korrekta än enkla satser.
Ordförråd	God behärskning av vokabulär på grundnivå. Behärskar den egna branschens terminologi tillräckligt. Använder ett lagom stort ordförråd. Obekanta ämnen och situationer samt att uttrycka mera avancerade tankar orsakar ännu fel. Kan använda ordförrådet bra men begränsat. Oklarheter och sporadiska problem att förstå texten på grund av ordvalen kan förekomma. Gör en del fel, men de stör inte kommunikationen.
Uttal	Uttalet är huvudsakligen förståeligt. Intonationen kan vara hackig. Andra språk påverkar märkbart.

Kirjoittamisen arviointi.

Arvosanat HT tai 4-5. Kielitaito tasolla B2 tai korkeampi.

Viestinnällisyys	Pystyy kirjoittamaan vaativiakin työelämässä tarvittavia tekstejä. Pystyy välittämään tietoa luotettavasti ja yksityiskohtaisesti. Pystyy ilmaisemaan näkökantansa suhteellisen laajasti sekä korostamaan esityksessään keskeisiä seikkoja. Pystyy kirjoittamaan monenlaisia työtehtäviin liittyviä tekstejä. Teksti on helppolukuista ja selkeää.
Tekstin rakenne ja sidosteisuus	Pystyy käyttämään tehokkaasti useita sidesanoja osoittaakseen selvästi ajatusten välisiä suhteita. Teksti on yleensä hyvin rakennettu ja kehitelty. Teksti etenee johdonmukaisesti ja sidosteisesti. Pystyy osoittamaan ajatusten väliset yhteydet selkeässä, yhtenäisessä tekstissä.
Kielen hallinta	Omaa laajan omaa erityisalaa ja useimpia yleisiä aihepiirejä koskevan sanaston. Pystyy vaihtelemaan kielellisiä ilmauksia jatkuvan toiston välttämiseksi. Ei juuri osoita merkkejä siitä, että joutuisi rajoittamaan sanottavaansa. Käyttää myös monimutkaisia lauserakenteita.
Aiheen käsittely	Käsittelee aihetta omaperäisesti, selkeästi, sujuvasti, monipuolisesti ja yksityiskohtaisesti. Pystyy tekemään teksteissään eron muodollisen ja epämuodollisen kielenkäytön välillä.
Rakenteet	Hallitsee rakenteet hyvin. Vaativissa rakenteissa voi olla horjuvuutta. Lauserakenteet ovat monipuolisia ja vaihtelevia, mutta tekstissä on joitakin kieliopillisia virheitä. Käyttää rakenteita monipuolisesti.
Sanasto	Hallitsee laajan oman alan sanaston. Osoittaa laajaa sanaston hallintaa. Yleensä hyvä ja täsmällinen sanaston hallinta.

Kirjoittamisen arviointi.

Arvosanat TT tai 1-3. Kielitaito tasolla B1.

Viestinnällisyys	Pystyy ilmaisemaan keskeisinä pitämänsä asiat ymmärrettävästi. Pystyy kirjoittamaan rutiininomaisia työelämässä tarvittavia tekstejä. Pystyy ilmaisemaan keskeisinä pitämänsä asiat melko tarkasti. Pystyy kirjoittamaan yksinkertaista, yhtenäistä tekstiä tavallisista aiheista. Teksti on sisällöltään pääosin ymmärrettävää.
Tekstin rakenne ja sidosteisuus	Teksti on suhteellisen hyvin rakennettu ja sisältö on pääosin johdonmukainen. Tekstin osien väliset yhteydet ovat useimmiten selkeitä. Tekstissä saattaa olla satunnaisesti toistoa tai epäselviä yhteyksiä. Käyttää sidesanoja tehokkaasti, mutta niiden käyttö voi olla mekaanista ja lauseiden yhdistämisessä voi olla virheitä.
Kielen hallinta	Hallitsee jokapäiväistä elämää koskevissa asioissa riittävän sanaston omien ajatustensa ilmaisemiseksi. Rajallinen sanasto riittää ilmaisemaan hieman epävarmasti ja kiertoilmauksiin turvautuen omia ajatuksia.
Aiheen käsittely	Käsittelee aihetta tavanomaisesti ja hyvin, vaikka jotkut kohdat voivat jäädä vähemmälle huomiolle. Sisältö on tehtävänannon kannalta relevanttia.
Rakenteet	Rakenteet ovat jokseenkin virheettömiä tutuissa kielenkäyttötilanteissa. Yrittää käyttää monimutkaisia lauseita, mutta ne ovat usein vähemmän oikeita kuin yksinkertaiset lauseet.
Sanasto	Hyvä perustason sanaston ja riittävä oman alan sanaston hallinta. Ennestään tuntemattomat aiheet ja tilanteet sekä monimutkaisempien ajatusten ilmaiseminen aiheuttavat vielä virheitä. Saattaa käyttää hyvin mutta rajallisesti sanastoa. Saattaa olla epäselvyyttä ja satunnaista vaikeutta ymmärtää tekstiä sanavalintojen takia. Käyttää sopivan laajuista sanastoa. Tekee joitakin virheitä, mutta ne eivät häiritse viestintää.

Puhumisen arviointi.

Arvosanat HT tai 4-5. Kielitaito tasolla B2 tai korkeampi.

Viestinnällisyys	Selviytyy monenlaisista viestintätilanteista ja pystyy ilmaisemaan asiansa selkeästi ja tarkasti tilanteeseen sopivalla tavalla. Osaa viestiä sujuvasti, spontaanisti ja tarkoituksenmukaisesti erilaisissa vaativissakin työelämän tilanteissa. Viestintä sujuu vaivattomasti ja luontevasti.
Sujuvuus	Pystyy viestimään niin spontaanisti ja sujuvasti, että säännöllinen yhteydenpito syntyperäisten puhujien kanssa on mahdollinen ilman että se aiheuttaa suurta ponnistusta kummallekaan osapuolelle. Pystyy käyttämään kieltä melko sujuvasti, täsmällisesti ja tehokkaasti käsiteltäessä hyvinkin erilaisia aiheita.
Vuorovaikutus	Osallistuu aktiivisesti vuorovaikutukseen ja edistää sen etenemistä. Pystyy seuraamaan keskustelua omaan alaansa liittyvistä asioista ja ymmärtää yksityiskohtaisesti puhujan korostamat seikat. Pystyy sovittamaan sanottavansa ja ilmaisukeinonsa tilanteen, vastaanottajan ja olosuhteiden edellyttämän muodollisuusasteen mukaan.
Rakenteet	Käyttää rakenteita monipuolisesti. Hallitsee rakenteet hyvin. Vaativissa rakenteissa voi olla horjuvuutta. Lauserakenteet ovat monipuolisia ja vaihtelevia, mutta puheessa on joitakin kieliopillisia virheitä.
Sanasto	Osoittaa laajaa yleisen ja oman alan sanaston hallintaa. Yleensä hyvä ja täsmällinen sanaston hallinta.
Ääntäminen	Ääntää selkeästi ja luontevasti. Lauserytmi luontevaa. Ääntämisessä voi esiintyä satunnaista epätarkkuutta.

Puhumisen arviointi.

Arvosanat TT tai 1-3. Kielitaito tasolla B1.

Viestinnällisyys	Osaa viestiä pääosin ymmärrettävästi rutiininomaisissa työelämän tilanteissa. Selviää tavallisimmissa käytännön puhetilanteissa sekä työssä että vapaa-aikana. Pystyy tuottamaan yhtämittaista ymmärrettävää puhetta. Epätarkkuudet eivät estä viestintää. Pystyy perustelevaan ja selittämään lyhyesti mielipiteitään ja suunnitelmiaan.
Sujuvuus	Pystyy ilmaisemaan itseään suhteellisen helposti. Tauot ovat yleisiä pidemmissä vapaan tuottamisen jaksoissa. Puhe voi olla melko hidasta, mutta epäluontevia katkoja ei esiinny kovin paljon.
Vuorovaikutus	Pystyy osallistumaan valmistautumatta tuttuja aiheita käsittelevään keskusteluun. Selviää yksinkertaisista rutiininomaisista keskusteluista ilman kohtuutonta ponnistelua. Pystyy esittämään oman mielipiteensä selkeästi, mutta väittelyyn osallistuminen tuottaa vaikeuksia. Osaa aloittaa, ylläpitää ja lopettaa yksinkertaisia keskusteluja. Osallistuu vuorovaikutukseen tutuissa tilanteissa ja on osin aloitteellinen. Pystyy ylläpitämään keskustelua tai asian käsittelyä, mutta puhe voi joskus olla vaikeasti ymmärrettävää, kun puhuja pyrkii sanomaan täsmällisesti, mitä tarkoittaa.
Rakenteet	Rakenteet ovat jokseenkin virheettömiä tutuissa kielenkäyttötilanteissa. Yrittää käyttää monimutkaisia lauseita, mutta ne ovat usein vähemmän oikeita kuin yksinkertaiset lauseet.
Sanasto	Hyvä perustason sanaston hallinta. Hallitsee riittävän oman alan sanaston. Käyttää sopivan laajuista sanastoa. Ennestään tuntemattomat aiheet ja tilanteet sekä monimutkaisempien ajatusten ilmaiseminen aiheuttavat vielä virheitä. Voi käyttää hyvin mutta rajallisesti sanastoa. Voi olla epäselvyyttä ja satunnaista vaikeutta ymmärtää tekstiä sanavalintojen takia. Tekee joitakin virheitä, mutta ne eivät häiritse viestintää.
Ääntäminen	Ääntää pääosin ymmärrettävästi. Lauserytmi voi olla katkonaista. Muiden kielten vaikutusta toisinaan havaittavissa.